

Statsforvaltaren i Vestland
Njøsavegen 2
6863 LEIKANGER

Vår dato: 06.03.2023
Vår referanse: 23/32581 - 1
Deres dato:
Deres referanse:

Endring i ØKS 2023 - to-trinns godkjenning

Reglement for økonomistyring i staten (ØR) gjelder for forvaltning av statlige tilskuddsordninger og stiller krav til kontroll som også har betydning for behandling og forvaltning av statlige tilskuddsordninger i skogbruket. For å tilfredsstille kravene i Økonomireglementet, vil det derfor våren 2023 bli innført endringer i fagsystemet ØKS.

Spesielt relevant i denne sammenhengen er Økonomireglementets Kap. 6 og den delen av dette som omhandler forvaltning av statlige tilskuddsordninger (6.3). Kapittel 2 omtaler Virksomhetens interne styring omtalt. Det omfatter internkontroll i kommunen (2.4), beskrivelse av oppgavene knyttet til utøvelse av Budsjettdisponeringsmyndighet (2.5.2.1) og Attestasjon (2.5.2.2).

I dag blir saksbehandling og budsjettdisponering for tilskuddsordningene i skogbruket utført av en og samme person i kommunen. Med endringene som blir innført våren 2023, blir det krav om en arbeidsdeling av denne prosessen, slik at endelig godkjenning av en søknad om tilskudd gjøres av en annen enn den som har behandlet søknaden. Dette følger av bestemmelsene i økonomireglementets pkt. 2.4 om internkontroll, som sier at virksomheten skal ha en forsvarlig arbeidsdeling. Arbeidsdeling har man når alle aktiviteter i en rutine ikke kan utføres av en og samme person. Hensikten med arbeidsdeling er å forebygge og avdekke bevisste og ubevisste feil.

Attestasjon, det vil si kontroll av at utbetalingsbeløp er i henhold til vedtaket, skjer maskinelt i ØKS for skogkulturordningene hvor tilskuddsbrev, tilsagn og utbetaling i praksis skjer samtidig. For vei og drift og andre ordninger hvor det først gis tilsagn for så å utbetale etter medgåtte kostnader på et seinere tidspunkt, skjer attestasjonen manuelt ved godkjenning av kostnadsgrunnlaget. Budsjettdisponeringsmyndighet (BDM) og Attestasjon, kan ikke utføres av en og samme person i samme sak.

Refusjon av skogfond og søknad om tilskudd i skogbruket er i dag tett integrert, og de fleste søknadene om tilskudd omfatter også refusjon av skogfond. De nye kravene til arbeidsdeling, behandling og godkjenning, vil derfor gjelde for både

refusjon fra skogfond og søknad om tilskudd. Kravet til arbeidsdeling vil også gjelde for kommunens anvisning av rentemidler og for statsforvalterens behandling av søknad om tilskudd fra kommune-/fylkeskommunal skog.

Nødvendige tilpasninger i kommunene

Kommunene må innrette seg etter og oppfylle de krav som Økonomireglementet stiller i sin forvaltning av tilskudd og skogfond i skogbruket. Kommunene er fra før kjent med tilsvarende rolle- og oppgavefordeling på flere tilskuddsordninger i jordbruket som forvaltes i fagsystemene Agros og eStil.

En naturlig arbeidsdeling i kommunen kan være at den som i dag behandler sakene i ØKS (skogbrukssjef, skogbruksansvarlig eller tilsvarende) fortsatt utfører selve saksbehandlingen, mens oppgaven tilknyttet godkjenning av saken og utøvelse av BDM må utføres av en annen person i kommunen. Denne personen skal ha budsjettmyndighet (BDM). BDM skal være skriftlig delegert i kommunene, og virksomheten skal ha tilfredsstillende rutiner for oppfølging av delegert budsjettmyndighet. Dette nedfelles som oftest i kommunens eget delegasjonsreglement eller i egen sak som kan tas inn ved revisjon av delegasjonsreglementet.

Tilpasninger, roller og opplæring i ØKS

Hele prosessen med saksbehandling og godkjenning skal gjøres i ØKS.

Rent praktisk vil Landbruksdirektoratet endre innholdet i dagens roller i ØKS.

- SKOG_REGNSKAP skal utføre saksbehandlingen og sende en sak til godkjenning/avslag.
- SKOG_ANVIS mottar saker til godkjenning/avslag, og utøver budsjettmyndighet (BDM) ved å godkjenne eller avslå saken.

Alle i en kommune som har rollen SKOG_ANVIS i ØKS må ha fått delegert budsjettmyndighet skriftlig.

Det er tidligere ikke lagt til rette for at én bruker i ØKS kan ha flere roller. For å tilpasse ØKS til øvrige systemer i Landbruksdirektoratet, blir det i forbindelse med endringene i ØKS våren 2023 åpnet for dette, slik at én person kan ha både SKOG_REGNSKAP og SKOG_ANVIS lagt til sin bruker. Dette kan for eksempel være aktuelt i kommuner med 2 ansatte innenfor skogområdet, slik at begge kan ha begge rollene, og de kan begge både behandle og godkjenne saker. Det vil imidlertid være en sperre i systemet slik at man ikke kan godkjenne en sak man selv har behandlet.

I de fleste kommunene i landet vil det imidlertid være behov for opplæring av en ny person for å utføre oppgaver i ØKS, og Landbruksdirektoratet vil lage instruksjonsvideoer for både saksbehandler (SKOG_REGNSKAP) og godkjenner (SKOG_ANVIS).

Dag 1 av ØKS- og skogfondsamling for Statsforvalter i slutten av mars vil bli brukt til introduksjon og opplæring i de nye rutinene i ØKS. Statsforvalteren skal i neste omgang veilede og lære opp kommunene.

Veien videre

Statsforvalter må orientere kommunene om endringene som kommer, innholdet i dem og de nødvendige tilpasninger som må gjøres for å møte disse endringene.

Det er fortsatt noen utfordringer knyttet til hvordan budsjettdisponeringsmyndigheten (BDM) i praksis skal kunne utøves for skogkulturordningen ved årsskifte som vi må finne en løsning på. Uavhengig av dette, det blir innført to-trinns godkjenning også for denne ordningen.

Med mindre det skjer noe uforutsett, forventer vi at endringene kan innføres i månedsskiftet april/mai 2023. Når endringene er innført, vil det ikke lenger være mulig for kommunen å fullføre behandling av saker for utbetaling i ØKS uten at to personer og to adskilte roller er på plass i hver kommune. Det er viktig at kommunene lager gode rutiner som sikrer en effektiv saksbehandling også etter at endringene i fagsystemet trer i kraft våren 2023.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Trond Svanøe-Hafstad
seksjonssjef

Per Gjellan
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Mottakere:

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal	Pb 2520	6404	MOLDE
Statsforvaltaren i Rogaland	Pb 59	4001	Stavanger
Statsforvaltaren i Vestland	Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
Statsforvalteren i Agder	Pb 504	4804	ARENDAL
Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Statsforvalteren i Nordland	Pb 1405	8002	BODØ
Statsforvalteren i Oslo og Viken	Pb 325	1502	MOSS
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Postboks 700	9815	VADSØ
Statsforvalteren i Trøndelag	Pb 2600	7734	STEINKJER

Mottakere:

Statsforvalteren i Vestfold og Pb 2076

Telemark

3103 TØNSBERG